

Kreativne industrije i turizam:

GDJE JE INSPIRACIJA

I SASTANAK ODRŽIVOSTI

KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE: ODLUČUJUĆI FAKTOR ZA RAZVOJ

Neosporna je činjenica da je Jadransko-jonska regija kolijevka europske kulturne baštine, prepuna živog kulturnog i umjetničkog života. Uprkos ovim zavidnim faktorima, međutim, mogućnosti regionalnog turizma ostaju uglavnom neiskorištene. Neizraženo. Turizam ovog kulturnog i prirodno bogatog područja i dalje se zasniva na pluralnosti, sezonskom karakteru – ljetnim usponima i zimskim padovima

– i koncentriranim tokovima ka centralnim lokacijama. Takva podloga je nesumnjivo štetna. To ugrožava održivi razvoj regije, a istovremeno ometa njegov kreativni potencijal. Ili drugačije rečeno: kreativni potencijal njenih ljudi. Projekt CCI4Tourism predstavljen u ovoj brošuri zasnovan je na ideji da, ako je cilj poboljšanje strukture turizma, treba otključati i stimulirati upravo taj kreativni potencijal ljudi.

Kulturne i kreativne industrije (CCI) imaju važnu ulogu u poticanju ekonomskog rasta, otvaranju radnih mjesta i inovacijama, ali njihova izuzetna uloga nije dovoljno prepoznata niti cijenjena u Jadransko-jonskoj regiji. Njihov ekonomski utjecaj se često zanemaruje, što je posljedica nedostatka ključnih kompetencija u slabostima lokalnih ekosustava. U tom cilju, projekt CCI4Tourism postavio je jasan i

ambiciozan cilj: transformirati kreativne industrije u ključne aktere turističkog sektora i odlučujući faktor za ekonomski rast Jadransko-jonske regije.

Partneri projekta CCI4Tourism shvaćaju da se zacrtani cilj ne može postići koračanjem uhodanim stazama. Za to su potrebne nekonvencionalne strategije upravljanja turizmom, koje se zasnivaju na:

- >> Lociranje CCI kompanija i mobilizacija talenata;
- >> Jačanje poduzetničkih vještina;
- >> Hibridizacija između kulturnih, kreativnih i turističkih tvrtki, što dovodi do stvaranja novih proizvoda. Osnovni rezultat projekta CCI4Tourism je jačanje poduzetničkog načina razmišljanja kulturno-kreativnog sektora.

Samo to može dovesti do značajnih promjena u razvoju regionalnog turizma i održivih strategija, stavljajući središnje mjesto kulturnog nasljeđa regije.

- Ostali očekivani ciljevi projekta uključuju:
- a) Transnacionalna strategija za jačanje vještina i kompetencija kulturnih i kreativnih stvaratelja;
  - b) Uspostavljanje kreativnog mrežnog čvorišta;
  - c) Transnacionalni akcijski plan za ponudu „kulturnog turizma 4.0“ u cijeloj Jadransko-jonskoj regiji. Transnacionalni pristup projekta CCI4Tourism ključan je za realizaciju postavljenih strategija za rast turističkog sektora.

**Vodeći partner projekta CCI4Tourism:
Znanstveno-tehnološki park Tecnopolis, Italija**

Partneri na projektu:

KEPA Centar za poslovni i kulturni razvoj, Grčka
Gradska razvojna agencija Banja Luka, Bosna i Hercegovina
Razvojna agencija Sora, Slovenija
Fond Evropski poslovi AP Vojvodine, Srbija
Centar za istraživanje i transfer tehnologije Friuli Innovazione, Italija
IRI CENTAR d.o.o., Hrvatska
RDA Green Karst doo, Slovenija
Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije, Hrvatska

SLOVENIA

- ▶ DEVELOPMENT AGENCY SORA
- ▶ RDA GREEN KARST LTD.

CROATIA

- ▶ ZADAR COUNTRY RURAL DEVELOPMENT AGENCY
- ▶ IRI CENTAR D.O.O.

BOSNIA AND HERZEGOVINA

- CITY DEVELOPMENT AGENCY BANJA LUKA

SERBIA

- EUROPEAN AFFAIRS FUND OF AP VOJVODINA

ITALY

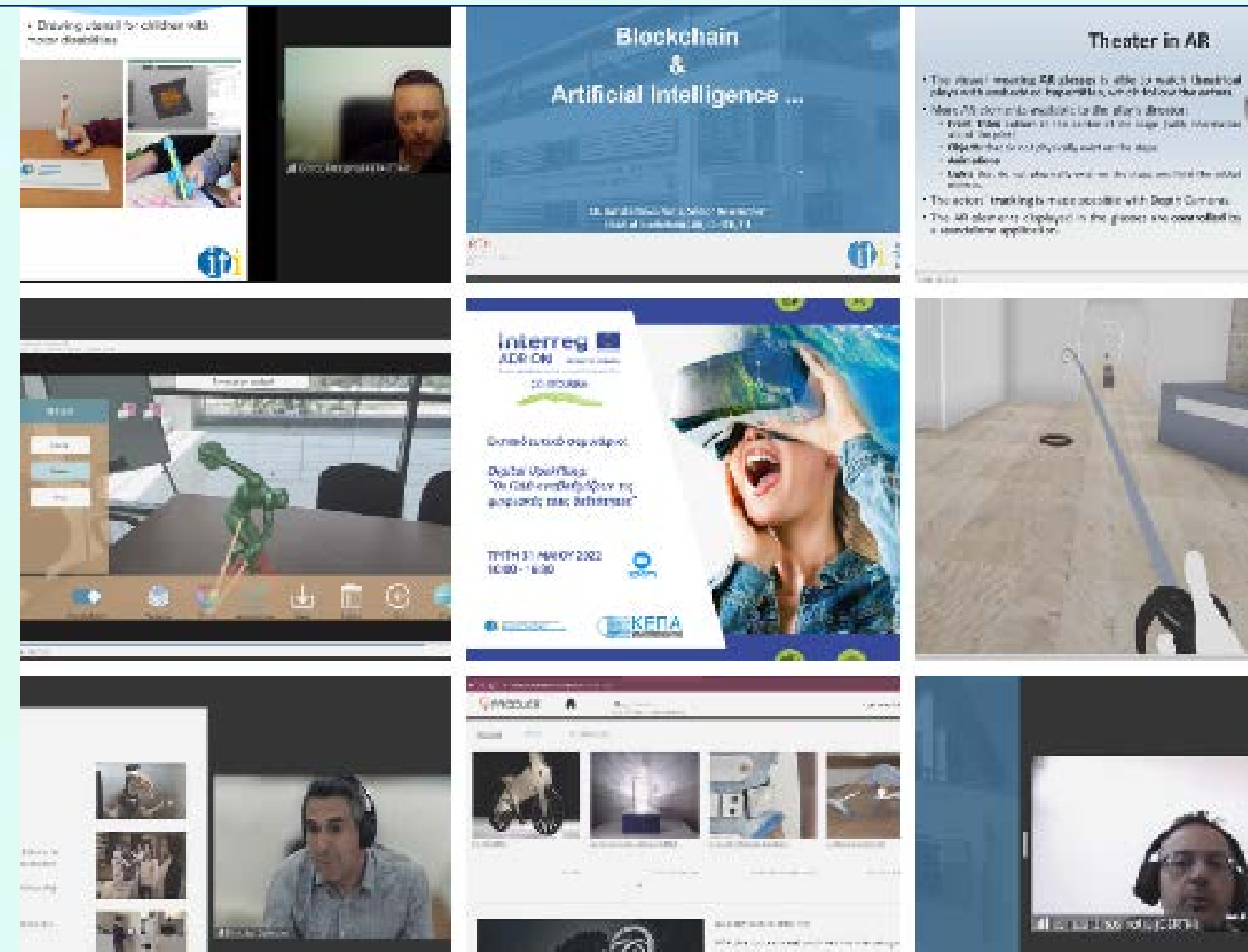
- ▶ FRIULI INNOVAZIONE RESEARCH AND TECHNOLOGY TRANSFER CENTRE
- ▶ TECNOPOLIS SCIENCE AND TECHNOLOGY PARK

GREECE

- KEPA BUSINESS AND CULTURAL DEVELOPMENT CENTRE

KONKRETNI KORACI: MOBILIZACIJA I OSNAŽIVANJE AKTERA KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE

Izgradnja kapaciteta CCI-a

Jedan od ključnih zadataka projekta CCI4Tourism bio je osnaživanje i jačanje poduzetničkih vještina i znanja sudionika kulturnih i kreativnih industrija kako bi se razvili modeli održivog turizma u Jadransko-jonskoj regiji koji se temelje i na kulturnom naslijeđu i na digitalizaciji. U tu svrhu, projektni tim je razvio niz ili metodologija i alata za obuku vrhunskih organizacija, malih i srednjih poduzeća, start-up-ova, pojedinačnih poduzetnika i neformalnih grupa sa ciljem osnivanja poduzeća u kulturnom i kreativnom sektoru.

Napori projektnih partnera proizveli su takozvani program izgradnje kapaciteta koji se provodi i na nacionalnom i na transnacionalnom nivou. Programi su oblikovani na osnovu ovih centralnih projektnih pitanja:

>> **Kako privući sudionike u kulturnim i kreativnim industrijama na projekat?**

>> **Kako osigurati da prepoznaju kreativni potencijal turizma i njegovu dodatnu vrijednost?**

>> **Kako proizvesti značajna poboljšanja svojih preduzetničkih**

kompetencija i vještina i kako ih uskladiti sa potrebama turističkog sektora?

>> **Kako implementirati digitalnu transformaciju usluga kulturnih i kreativnih industrija i kako ih uskladiti s potrebama turističkog sektora?**

*Uprkos ograničenjima
Zbog pandemije između 2020. i 2022.
godine, aktivnosti programa izgradnje
kapaciteta provodili su svi projektni
partneri. U dvogodišnjem periodu
održano je preko 40 radionica, sastanaka,
mentorskih događaja i treninga.*

Odgovori na ova pitanja obuhvaćeni su nizom različitih aktivnosti sa zajedničkim ciljem uspostavljanja žive zajednice organizacija i kreativnih pojedinaca. Aktivnosti i metodologije mogu se ovako kategorizirati:

- >> Program inkubacije-ubrzavanja sa takozvanim kreativnim čvorištima
- >> Događaji za podizanje svijesti o ulozi koju kreativne industrije imaju u poboljšanju turističke ponude;
- >> umrežavanje (posebno unutar kreativnih čvorišta);
- >> razmjene i studijske posjete;
- >> coaching/trening za poduzetnike i kreativce;
- >> mentorstva za poduzetnike i kreativce;
- >> raznovrsne radionice o dizajnu i ideji;
- >> radionice o digitalnoj strategiji;
- >> razvoj novih usluga, proizvoda i ideja.

NAJBOLJE KREATIVNE IDEJE U TURIZMU

**PUGLIA e-bike
ADVENTURE**

**STVARAJMO ZA
BUDUĆNOST**

BLAWALK

**PRISTUPAČNA
GRČKA**

**GROFICA
GRETA**

**SLOVENIJA
FOTO ture**

**NA
RAZLIČITIM
STAZAMA U
NOVOM SADU**

EANIMILS

**ARABICA
BANG -
PRONAĐITE
SVOJ OKUS**

Tecnopolis, Znanstveno-tehnološki park (TNO)

Autor: DAVIDE MONTELEONE

PUGLIA E-BIKE ADVENTURE

Puglia e-bike avantura omogućava korisnicima da iznajme e-mtbs (vrhunske planinske bicikle s pedalom) kako bi istražili najljepša mjesta i tematske rute u regiji. Avantura obećava različita iskustva – o mjestima, događajima, starim zanatima i istorijskim ličnostima – a djeluje i kao neka vrsta rasprostranjenog muzeja na otvorenom.

U središtu projekta je Davide Monteleone, koji je bio inicijator zaštite i promocije ovog jedinstvenog dijela Puglie. Davide želi promovirati ideju sporog turizma, koji se temelji

na poštovanju pristupa prirodi i njenoj bioraznolikosti, a istovremeno je društveno odgovoran i inkluzivan. Projekt e-bike adventure doprinosi razvoju seoskog turizma, važnog faktora u balansiranju inače zgusnutog turističkog toka tijekom cijele turističke sezone. Koncept projekta uključuje različite vrste iskustava: biciklistički turizam za one entuzijaste koji više vole da putuju na veće udaljenosti i posjećuju različita mjesta tokom nekoliko dana; biciklističko planinarenje za one koji žele da u svoje aktivnosti na odmoru uvrste i biciklističke izlete; sportski

Na web stranici projekta nalazi se stalno rastući broj biciklističkih ruta. Najduža ruta je 118 km, a najkraća 11 km.

turizam za one koji su zainteresirani za raznovrsniji i izazovniji teren; i biciklističke ture za ljude koje prvenstveno zanimaju kulturne, društvene, arhitektonske i umjetničke

Projektini tim planira još više proširiti ponudu na: "ISKUSTVO BICIKLIZAM"

saraduju s hotelima u organizaciji avanturističkih putovanja za svoje goste "FORMULA ZA NAJAM"

nekoliko odabranih hotela može "ugostiti" e-mtbs koji nude vlastite usluge iznajmljivanja "OPASNE RUTE"

spajajući ljepotu mjesta i ukusnost proizvoda. "PUTUJUĆE POZORIŠTE"

3 pozorišna mjesta postavljena na različitim lokacijama (utvrđena seoska kuća, crkva

i maslinik sa snopovima sijena), kojoj publika pristupa putem e-mtbs-a

"PIKNIK POD MASLINAMA"

popodnevni izlet sa rekreativnim zaustavljanjem za djecu

Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije (AGRRA)

Author: FOSCA BY KLARA IVANOVIĆ

STVARAJMO ZA BUDUĆNOST

Projekt Stvarajmo za budućnost kombinira tradicionalne tehnike slikanja sa modernim tehnologijama za kreiranje novih konceptualnih rješenja u dizajnu interijera i modi. Također pruža grafičkim dizajnerima priliku da unaprijede ekonomske i turističke aktivnosti. Projektni tim je koristio digitalizaciju kako bi reinterpreterao tradicionalne tehnike slikanja. Kombinacija tradicionalnog sa suvremenim se pokazala kao pravi način da se naglasi posebnost autohtonih

krajeva, dok se turizam kao privredna grana pokazao kao idealno pogodan za realizaciju ovakvih projekata.

Koncept se može implementirati u bilo koji hotel ili restoran bilo gdje u svijetu. Dodatna vrijednost turističke ponude izražena je u karakterističnom vizualnom identitetu, koji ujedno pruža doživljaj kulture i običaja lokalne zajednice. Novoformirani elementi mogu krasiti bocu maslinovog ulja ili sapuna, a mogućnosti su bezbrojne.

Proizvodnja ovih elemenata je također održivija: digitalno prikazani proizvodi u fazi planiranja pomažu u pojednostavljenju i skraćivanju procesa proizvodnje.

Broj korisnika ove ideje je nepredvidiv s obzirom na to da postoji veoma širok spektar potencijalnih korisnika.

Budućnost ovog projekta je svijetla s obzirom na primjenu ovog projekta je kombinacija tradicionalnog slikarstva sa novim tehnologijama, projekt je primenljiv u raznim oblastima aktivnosti i vrlo je zanimljiv segmentu projekta koji može doprinose personalizaciji područja na kojem je projekat se primjenjuje.

YouTube PRESENTATION VIDEO BY KLARA IVANOVIĆ

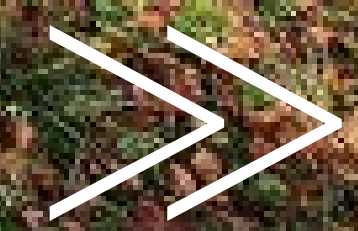
Furlanski centar za inovacije, istraživanje i transfer tehnologije (FINN)

Authori: LORENZO COLAVIZZA, ARIELLA COLAVIZZA, CLAUDIO PASQUALIN, LORIS PAGOTTO, DANIELE CANSANI

BLAWALK

Blawalk je digitalni turistički alat: online platforma povezuje ljubitelje planinarenja, izleta i putovanja koji žele podijeliti svoju strast i istražiti prirodno okruženje Friuli-Venezia Giulia. Omogućuje i entuzijastima i profesionalcima da podijele svoja znanja i vještine, dok ga manji turistički subjekti mogu koristiti za promociju svoje ponude.

Blawalk platforma omogućava korisnicima da formiraju male grupe kako bi zajedno otkrili područje i njegovali održivije odnose. Blawalk podržava lokalnu ekonomiju i pružitelje usluga, kao što su alpska skloništa, taverne, farme, lokalne sportske prodavonice i muzeji. Platforma je dostupna na talijanskom jeziku.

Centar za poslovni i kulturni razvoj (KEPA)

Autori: KONSTANTINOS LALIOTIS, NIKOLAOS LEIVADARAS

PRISTUPAČNA GRČKA

Misija projekta pristupačnog turizma i pristupačnog turizma širom Grčke je prikupljanje svih potrebnih informacija o pristupačnosti turističkih točaka i urbane infrastrukture. Cilj je podržati i unaprijediti turizam koji se bave socijalno ugroženim grupama, kao što su građani i posjetitelji sa invaliditetom, osobe smanjene pokretljivosti i osobe sa smanjenim vidom.

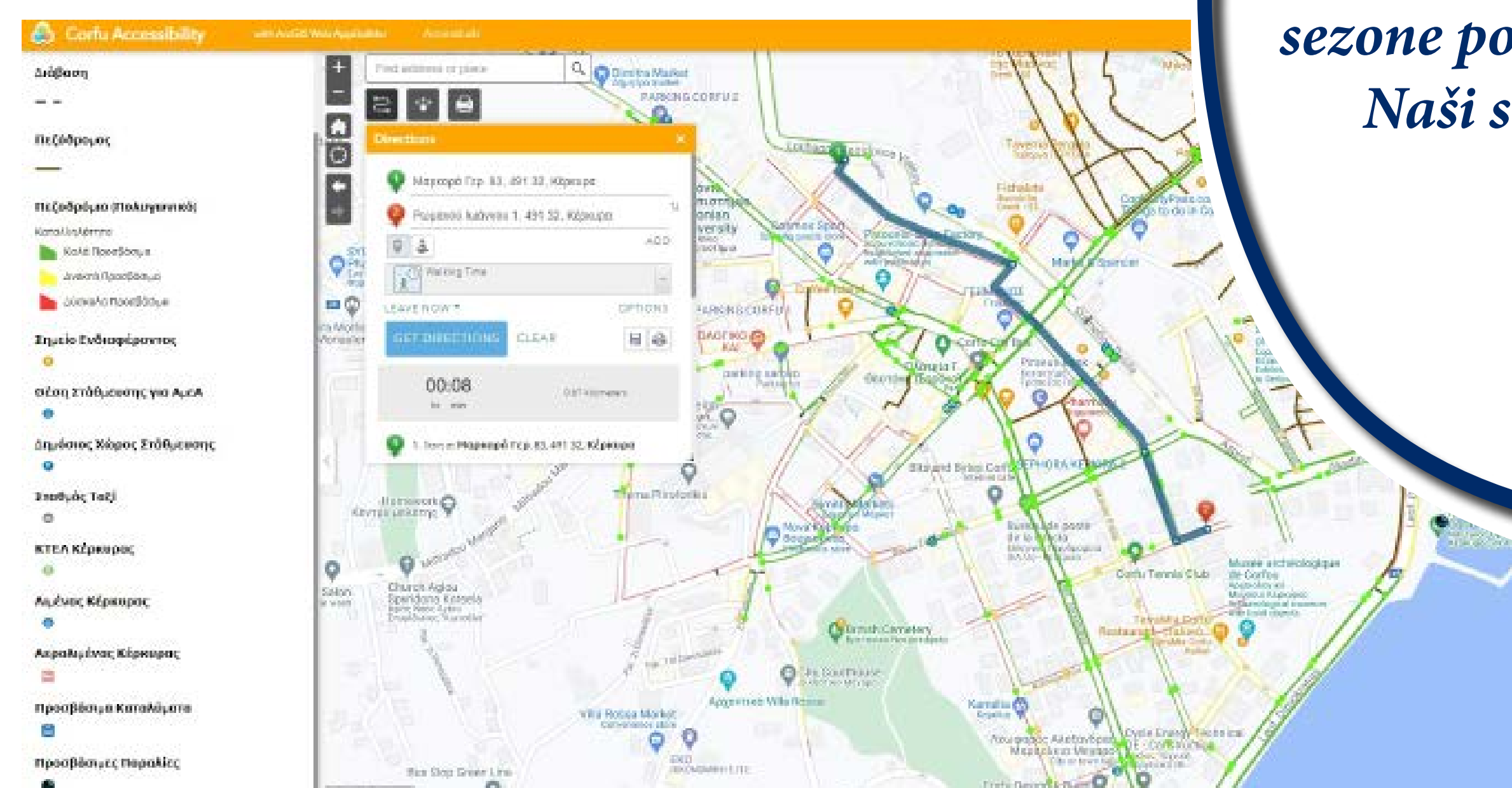
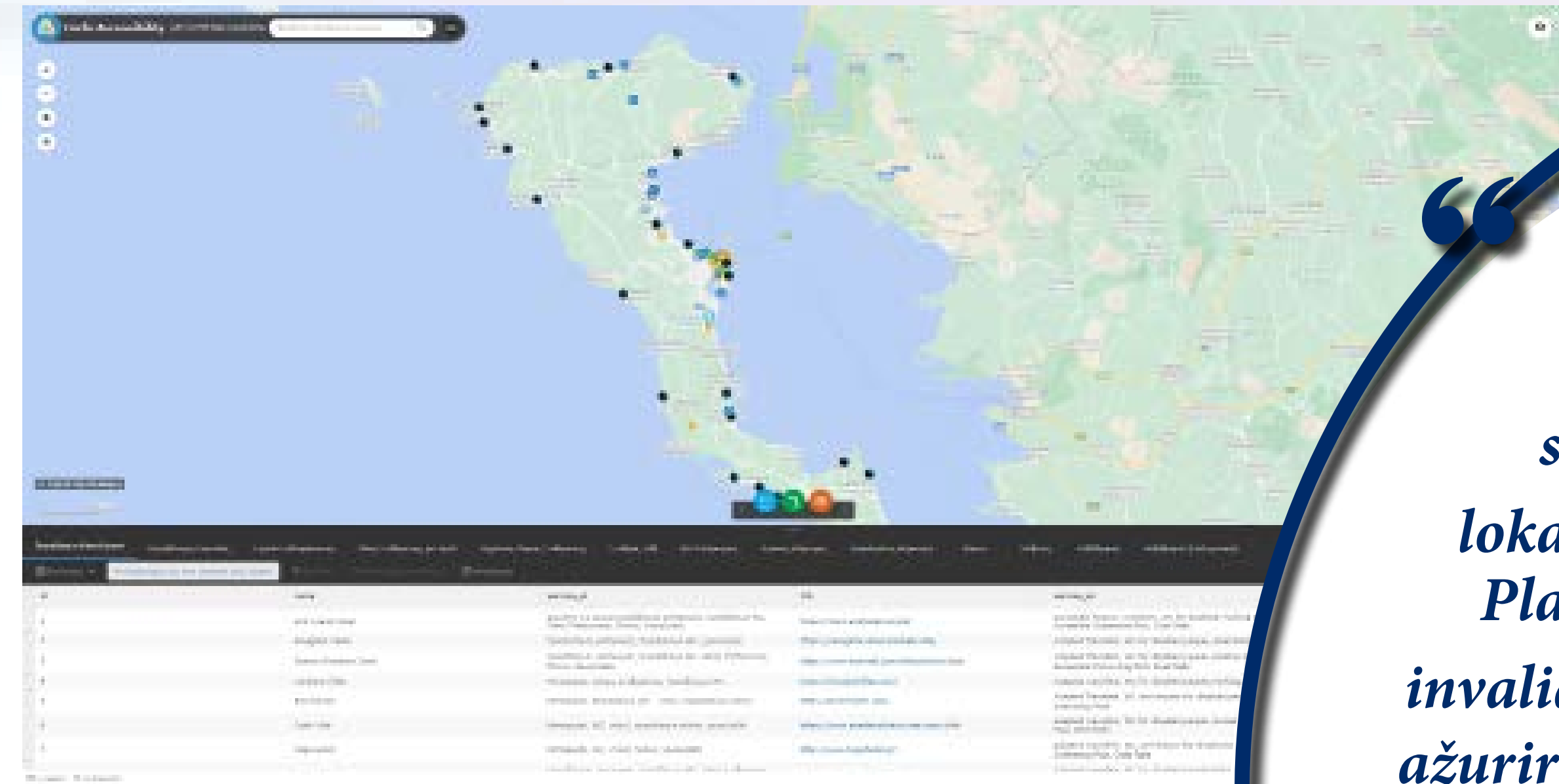
Konvencija UN o pravima osoba sa invaliditetom eksplicitno navodi da nam je pristup turizmu pravo koje garantira

koordinirana država. Pored toga, podaci Europskog foruma osoba sa invaliditetom otkrivaju da u Europi ima oko 50 milijuna na ljudi sa nekim oblikom invaliditeta. Uzimajući u obzir da se broj stanovnika starijih od 65 godina ubrzano povećava, kao i činjenicu da osobe s invaliditetom rijetko putuju same (putuju sa vozačima, pratiteljima, porodicom i prijateljima), ovaj broj se može smatrati najmanje tri puta veći.

Projektni tim očekuje da će projekt

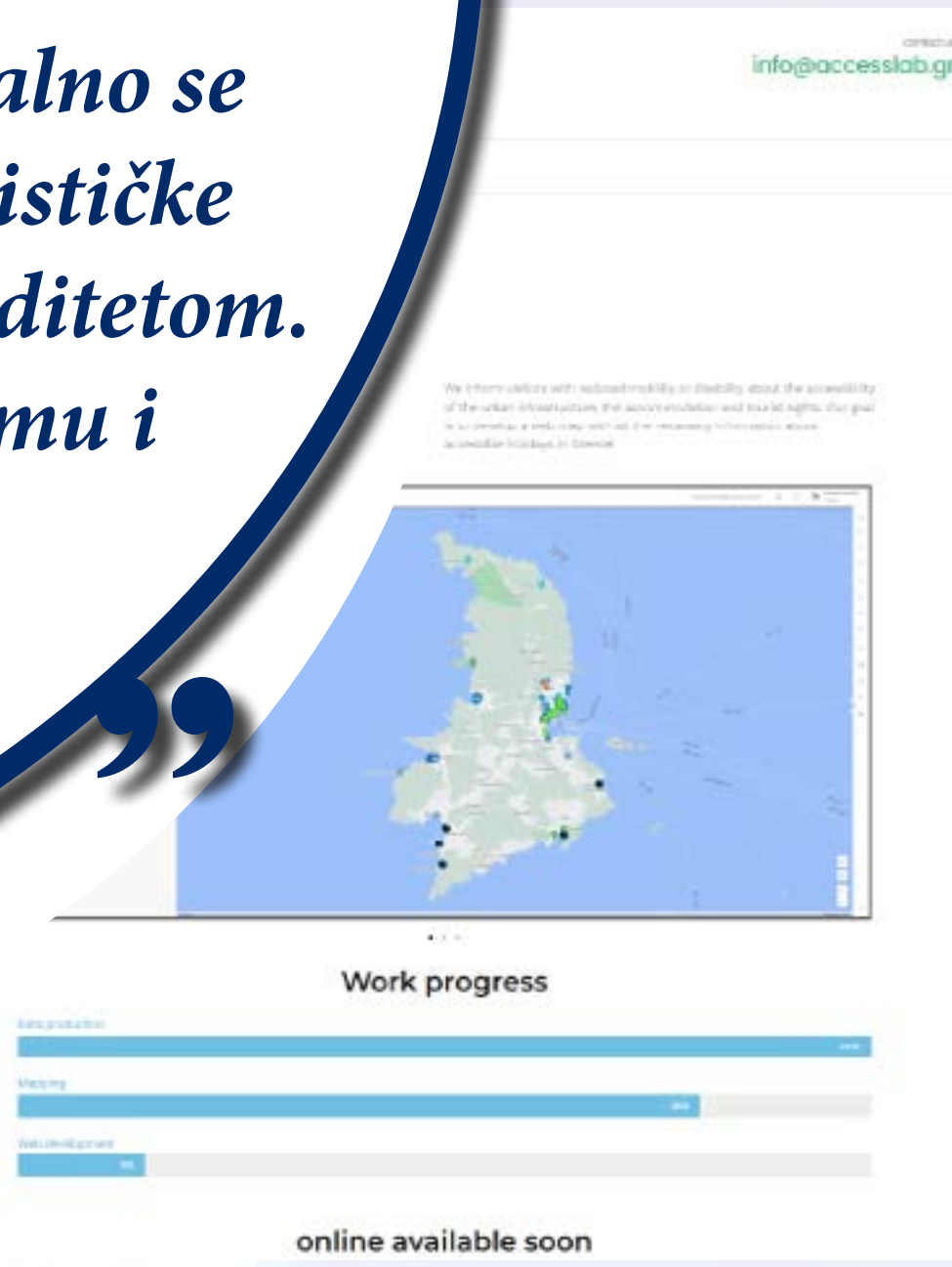
značajno doprinijeti sluzenju europskih strategija kako za razvoj infrastrukture, tako i za pružanje usluga u skladu sa principima e-uprave.

Preko 1000 posjetitelja po turističkoj sezoni

»Platforma GREAT – Greece Accessible Tourism & Accessible Tourism zabilježila je preko 200 smještajnih kapaciteta, plaža i kulturnih lokacija na otocima Siros i Krf i gradu Haniji. Platforma nastaje u suradnji sa osobama sa invaliditetom i članovima organizacije i stalno se ažurira. Procjenjujemo da Grčku svake turističke sezone posjeti preko 1000 posjetitelja sa invaliditetom. Naši sljedeći koraci su da završimo platformu i odredimo prve korisnike.«

Konstantinos Laliotis

RDA Green Karst

Autor: JANJA URBIHA-KOZARKA

120 posjetitelja
godišnje

GROFICA GRETA

Grofica Greta u parku dvorca Snežnik je potpuno novo, ali povjesno inspirirano turističko iskustvo. To je hit za posjetitelje koji traže svoj dio zelene oaze umotane u sjenu prošlosti. Ova vođena šetnja s groficom Gretom do inače skrivenog parka dvorca otkriva istinite priče o posljednjoj plemićkoj obitelji koja je tu živjela na pristupačan i jedinstven način.

Groficu tumači iskusna lokalni vodič Janja Urbiha koja živi u selu Kozarišće u blizini dvorca. Kao

etnolog entuzijasta, dugi niz godina priča priče o dvorcu Snežnik, što ju je nagnalo da oživi lik grofice Grete!

»Projekt Čajanke s groficom Gretom bio je moj najveći poslovni izazov u koji sam uložio sve svoje godine znanja i iskustva. Ovo je moj način da posjetiteljima predstavim svoj rodni grad – kroz priče i domaću kuhinju. Nastojim da svojim projektom inspiriram druge turističke ponuditelje i da on bude dobar primjer na nacionalnom nivou kako bi se mogao integrirati u kulturnu turističku ponudu.«

Janja Urbiha-Kozarka

Fond Evropski poslovi AP Vojvodine (FEP)

Autor: ASSOCIATION CRVENA LINIJA

NA RAZLIČITIM STAZAMA U NOVOM SADU

40 posjetitelja
mjesečno

Na drugačijim stazama Novog Sada grad predstavlja posjetiteljima i stanovnicima iz drugačije perspektive.

Predstaviti će privatne kolekcije, tzv. privatne muzeje, poput retro garaže na Grbavici i Muzeja zeca u Petrovaradinu, a organizirati će šetnje gradom kako bi predstavili uličnu umjetnost i njene autore. U gradu se nalazi i popularna najlonska pijaca, koja će na interaktivan i edukativan način biti predstavljena kao muzej na otvorenom sa svim antikvitetima koje ima u ponudi. Turisti

i mještani također nisu na pravi način upoznati sa Muzejom šibica.

Projekt nudi avanture za ljude željne novih znanja i iskustava. Originalnost i inovativnost projekta ogleda se u opskurnosti odabranih lokacija, što je potvrđeno i razgovorom s mještanima i posjetiteljima. Projektni tim će povezati potencijalne lokacije, vlasnike i izlagače koji će biti dio organiziranih posjeta, a koristiti će društvene mreže za promociju događaja i kao alat za registraciju

za pridruživanje organiziranim obilascima različitim stazama Novog Sada.

»Želimo surađivati sa najmanje dvije institucije: Turističkom organizacijom grada Novog Sada i Turističkom organizacijom Vojvodine. Također želimo privući gradske muzeje da sudjeluju. Trenutno planiramo suradnju sa 4-7 umjetnika/izlagača. Također bismo željeli povećati obim tura, oblikovati sveobuhvatan vizualni identitet, napraviti web stranicu i fokusirati se na promociju.«

Association Crvena linija

Razvojna agencija Sora (RAS)

Autor: KATJA JEMEC

SLOVENIA PHOTO TOURS

Fototure Slovenija su izleti s vodičem do najfotogeničnijih točaka Julijskih Alpa. Srce i duša operacije je profesionalna fotografkinja Katja Jemec. U svom radu slijedi princip da dobar foto narator prvo mora znati sadržaj koji fotografiira. Osim tehničkih aspekata fotografiranja, sudionici foto-ture kroz objektiv kamere istražuju prirodnu i kulturnu baštinu, tradicionalnu arhitekturu i slovenski pejzaž. Posjetitelji stječu nova znanja i stvaraju trajna sjećanja. Projekt se fokusira na otkrivanje nepoznatog

i korištenje fotografije kao alata za otkrivanje i bolje razumijevanje Slovenije i njenih ljudi. Foto ture se održavaju tokom ljetne turističke sezone s nekim sadržajima koji se produžuju i van sezone, a organizuju se kao jednodnevni izleti ili duži fotografski izleti.

KATJA JEMEC
PHOTOTOURS

Gradska razvojna agencija Banja Luka (CIDEA)

Autor: SAPHIRA LABS

E-ANIMALS

Saphira Labs nudi vrhunske obrazovne sadržaje koristeći virtualnu stvarnost (VR). VR se koristi kao obrazovno sredstvo za ljude o nauci i doprinos zaštiti ugroženih vrsta.

Prosječan raspon ljudske pažnje je 8 sekundi, a analize pokazuju da on dalje opada. VR je jedno od mogućih rješenja za ovo, jer se čini da vrijeme staje u virtualnoj stvarnosti: pravilo 8 sekundi više ne vrijedi i iskustvo učenja je poboljšano emocionalnim reakcijama i pamćenjem. Ovo je navelo Saphira Labs da razvije

jednostavnu aplikaciju zasnovanu na kombiniranju znanja sa emocionalnim odgovorima. E-animals je zoološki vrt smješten u virtualnom carstvu. Cilj projekta je educirati ljude o ugroženim i izumrlim životinjskim vrstama, tako da je ključno da životinje i njihova staništa budu hiperrealistični i točna. Koristeći VR naočale, posjetitelji mogu ne samo doživjeti izumrle ili ugrožene životinje, već i istražiti njihova staništa.

*VR tehnologija
je tehnologija budućnosti
– održiva tehnologija.*

IRI Centar (IRI)

Autor: ANTONELA BOKAN

ARABICA GANG – PRONAĐITE SVOJ OKUS

Arabica Gang je mobilna aplikacija posvećena ljubiteljima kave. Omogućava korisnicima da otkriju specijalizirane kafiće i vrstu kave koja svakodnevno piju, dovode na najviši nivo. Usput istražuju hrvatske gradove, njihove mirise i energiju. Aplikacija također sadrži igricu koja navodi korisnike da otkriju svoj omiljeni kafić: kada su tamo, naručuju kavu, slušaju kratku priču, odgovore na nekoliko pitanja i čekaju i vide što će se dalje dogoditi.

Cilj projekta je educirati korisnike o kavi i uputiti ih u specijalizirane kafiće koji kvalitetu kave, napitka koji

CCI4TOURISM CREATIVE HUB MREŽA

Kreativni čvorovi igraju ključnu ulogu u podršci kreativnim poduzetnicima i kompanijama, a istovremeno služe lokalnim zajednicama i povezuju kreativce u kreativnim industrijama. Ovo je dovelo do toga da projekt CCI4Tourism stvori mrežu kreativnih centara koji bi uzajamno ojačali i razvili kreativne centre koji ga čine. Kreativna čvorišta u mreži

su specifična, imaju različite specijalizirane kapacitete i nude širok spektar obuka, podučavanja i poslovnih usluga. Mreža kreativnih čvorišta poboljšava kapacitete kreativnih čvorišta; prvenstveno je namijenjen sklapanju kreativnih partnerstava, podršci održivom razvoju i zaštiti kulturnog nasljeđa. Mreža također stvara dodatnu

ekonomsku vrijednost na transnacionalnom nivou.

Mreža kreativnih čvorišta CCI4Tourism jedan je od ključnih rezultata projekta CCI4Tourism koji se finansira u sklopu programa Interreg ADRION 2014-2020.

»Kreativna čvorišta igraju vitalnu ulogu u podršci kreativnim poduzetnicima i poduzećima. Kao 'dozivači kreativaca', čvorišta služe lokalnim zajednicama i povezuju kreativne praktičare. Ova mreža postoji da podrži nove poslovne modele koji su zajednički kreirani tokom CCI4T projekta za valorizaciju kulturnog nasljeđa i održivog turizma; Mreža će pomoći kreativnim čvorištima da stvore ekonomsku i socijalnu vrijednost za društva i zajednice na globalnoj razini. Projekt ima za cilj podržati integraciju kreativnih pitanja na nivou upravljanja, pomoći kreativnim poduzetnicima i resursima u oblasti inovativnih industrija, promovirajući inovacije kroz lokalna čvorišta.«

Alessandra Dalena, CHN manager

TECNOPOLIS CREATIVE HUB

Tecnopolis Creative Hub je središnji spoj transnacionalne mreže koja ugošćuje kompanije i neformalne grupe kulturnih profesionalaca i kreativaca aktivnih u turizmu.

Tecnopolis Creative Hub je fokusiran na kreiranje i promociju inovativnih projekata, posebno onih koji implementiraju nove tehnologije, digitalne inovacije, participativne procese i pripovijedanje na nove kreativne načine.

Kao dodatni bonus, Tecnopolis Creative Hub se nalazi u Znanstveno-tehnološkom parku i inspirativnom i dinamičnom okruženju, punom MSP-a, start-up-a, kompanija i istraživačkih centara. Sama lokacija je prilika za upoznavanje potencijalnih partnera, budućih suradnika i tehničkih stručnjaka – ukratko, za unaprijeđenje svojih kompetencija.

WHAT ARE THE BENEFITS OF THE HUB

»Kao šef lokalnog Tecnopolis centra, želim njegovati i unaprijediti zdravu zajednicu informiranjem i uključivanjem sudionika i korisnika u događaje i nove inicijative. Organizujemo radionice, kurseve obuke i inicijative za umrežavanje kako bismo potakli suradnju i razmjenu stručnjaka između članova čvorišta – cilj je osigurati daljnji razvoj kako korisnika tako i samog huba.

Naš kreativni centar otvoren je za različite asocijacije, kompanije, timove i stručnjake koji traže inspirativno okruženje, prateće usluge, co-working prostor, mjesto za sastanke ili događaje.«

Alessandra Dalena,
head of the Tecnopolis hub

NOVI SAD CREATIVE HUB

Novosadski kreativni centar nalazi se u Znanstveno-tehnološkom parku u Novom Sadu i osnovan je 2022. godine.

Novosadski Hub je kreativan zajednički prostor u kojem se susreću tehnologija i kreativnost. To je i istraživački prostor za suradnju sa laboratorijama, planiranje dizajna i testiranje, kao i prostor za razmjenu znanja. Pruža višenamjenski prostor za obuku, obrazovanje i promociju ideja i istraživanja.

Korisnici Novosadskog kreativnog centra sigurno će imati koristi od stimulativnog i aktivnog okruženja u Znanstveno-tehnološkom parku, jer se u njemu nalaze brojni start-up-ovi, kompanije i istraživački centri; ovakvo okruženje olakšava razmjenu ideja i iskustava ne samo među članovima hub-a, već i sa ostalim korisnicima parka.

»Misija Creative Hub-a

Novi Sad je da obogati kulturnu i kreativnu živost zajednice pomazući

kreativnim talentima da komercijaliziraju inovativne proizvode i usluge. Creative Hub NS će djelovati kao katalizator, fasilitator i lider u podršci predstavnicima CCI-ja naglašavajući suradnju između disciplina i ukrštavanje ljudi i ideja.«

Vladimir Todorović,
Local Hub manager

You
Tube

WHAT ARE THE
BENEFITS OF
THE HUB

3ANGLE HUB

3ANGLE čvorište je mjesto za sastanke, povezivanje i razmjenu između kulturne i kreativne industrije. 3ANGLE hub je mjesto okupljanja samostalnih poduzetnika i pružatelja usluga mikro upravljanja. Nudi širok spektar usluga: pomoć pri pokretanju i razvoj kompanije u obliku mentorstva i radionica; stvaranje prototipova proizvoda;

umrežavanje i događaji; istraživanje i razvoj; poslovno i finansijsko savjetovanje; Podrška za digitalno savjetovanje i pisanje sadržaja; Digitalna i video montaža; programi ubrzanja za digitalno pripovijedanje.

3ANGLE Hub je osnovao IRI Centar sredstvima iz projekta CCI4Tourism 2021. godine.

Prostor čvorišta je podijeljen na glavni dio i tri odvojene kancelarije koje se mogu koristiti ili za do 13 radnih mjesta ili kao zajednički studio za kreiranje digitalnog proizvoda prototipovi i audio-video studiji. Središte se nalazi u prostorijama javne srednje škole u gradu Kaštelu.

»Naša misija je da budemo mjesto gdje se kulturne i kreativne industrije povezuju i komuniciraju. 3ANGLE hub je moderno opremljen digitalni medijski studio i obrazovni objekt koji ima za cilj podršku kreativnim konceptima, slobodnim umjetnicima i inovativnim poslovnim modelima i startupima. Usluge koje se pružaju su: poslovno i finansijsko savjetovanje i digitalno pripovijedanje. HUB je organiziran kao klaster aktivnosti čiji se članovi uključuju u određene projekte i aktivnosti.«

Ana Ban, Local Hub manager

AGRRA CREATIVE HUB

Agrra Creative Hub osnovan je u gradu Benkovcu 2021. godine. Hub je zamišljen kao kreativni i inovativni centar, zajednički radni prostor, platforma za razmjenu znanja, a služi i kao izložbeni prostor proizvoda. Centar je površine 50 m² i podijeljen je u dvije cjeline: radni prostor i prostor za sastanke.

Agrra Creative Hub nudi:

razvoj lokalnih i međunarodnih radionica i seminara, razmjenu znanja i iskustava, programe obuke, mentorstvo, coworking, umrežavanje, zajedničku bazu podataka za poboljšanu komunikaciju i informiranje, razvoj kreativnog turističkog sadržaja i promociju kreativne zajednice.

»Creative Hub AGRRA je zamišljen kao kreativan i inovativan centar, zajednički radni prostor i platforma za razmjenu znanja, ovo je mjesto koje služi kao izložbeni prostor za CCI i njihove proizvode. HUB prostor se sastoji od 50 m² koji je podijeljen na dva prostora radni i dnevni boravak/sastanke. Creative Hub Agrra je osnovan u ruralnom gradu Benkovcu. Naš Hub nudi prepoznavanje lokalnih potreba, razvoj lokalnih radionica, seminare, razmjenu znanja i iskustava, primjere dobre prakse, treninge, mentorstvo, coworking, umrežavanje, promociju, zajedničku bazu podataka za bolju komunikaciju i informiranje, razvoj kreativnih turističkih sadržaja, specifične stručne obuke i radionice i cjelokupno promoviranje kreativne zajednice.«

Branka Nakić, Local Hub manager

CREATIVE HUB78

Creative Hub78 je osnovan u Banja Luci 2021. godine.

Koncipiran je kao centar kreacije i inovacija, zajednički radni prostor, platforma za razmjenu znanja i umrežavanje, kao i kancelarija za ljude koji planiraju pokretanje start-up-a.

Hub ima dva prostora

površine po 40m2, potpuno opremljena multimedijalnom opremom.

Aktivnosti čvorišta su multidisciplinarne s posebnim fokusom na digitalni turizam i VR tehnologiju.

»Naš kreativni HUB 78 kao neprofitni javni prostor kreiran je s fokusom na povezivanje kreativno-kulturne industrije, tehnologije i mladih. HUB ima za cilj omogućiti kreiranje i implementaciju kvalitetnih ideja, novih poslovnih modela i razvoj inovativnog poslovanja spremnog za budućnost, s naglaskom na VR tehnologije i razumijevanja svih izazova i brzih promjena sa kojima se suočava sadašnjost.«

Mario Milanović, Local Hub manager

ŠKOFJA LOKA CREATIVE HUB

Kreativno čvorište Škofja Loka radi na povezivanju kreativnih zajednica koje djeluju pretežno u oblastima primijenjene umjetnosti, obrta, (tekstilnog) dizajna i fotografije, a temelji se na nematerijalnom kulturnom naslijeđu grada i modernom stvaralaštvu.

Centar okuplja manje kreativne prostore: Centar za umjetnost i obrt Škofja Loka i Kreativni centar CreativNice. Hub Škofja Loka organizira programe

za poduzetničku obuku i savjetovanje (CCI-jev helpdesk). Također podržava kreativce koji ulaze na tržište i pomaže im da promoviraju svoje proizvode.

Oba prostora imaju izložbeni prostor u kojem se organiziraju različiti događaji (kreativne radionice i iskustva, pop-up događaji, sajmovi, izložbe na otvorenom, stručni skupovi, večernji razgovori...).

“

»Creative HUB u Škofjoj Loki fokusiran je na povezivanje kreativne zajednice koja se bavi zanatom i dizajnom. Suvremeno stvaralaštvo snažno je zasnovano na nematerijalnom kulturnom naslijeđu i povezano s kreativnim i održivim razvojem turizma. U okviru čvorišta povezani su manji kreativni centri – Centar za umjetnost i obrt Škofja Loka, Centar suvremenog tekstila Kreativnice i Turistička zajednica grada Škofje Loke. HUB nudi podršku za CCI kompanije, nudi programe obuke za inkubaciju i poduzetništvo i mentorstvo. To je prostor u kojem kreativci mogu predstaviti svoj rad, povezati se i surađivati s drugima. Važno je da su HUB i njegovi prostori aktivni dio lokalne zajednice i u interakciji su i na regionalnom i nacionalnom nivou.«

”

Kati Sekirnik, Local Hub manager

KAMRRA CREATIVE HUB

Kreativno čvorište KamRRA smješteno je u Pivki u prostorijama RRA Green Karst, slovenske regionalne institucije koja oblikuje turistički razvoj Primorsko-unutrašnje regije.

KamRRA svojim korisnicima pruža privlačan co-working prostor opremljen IT opremom, pristupom internetu i podrškom tima RDA Green Karst.

Članovi stručnog tima specijalizirani za turizam pružaju korisnicima specifične vještine potrebne za održivi turizam, razvoj inovativnih turističkih proizvoda i usluga, podršku MSP poslovnim modelima u turizmu, itd. KamRRA tim je također uspostavio široku mrežu institucionalnih i individualnih kontakata za podržavanje

profesionalnog razvoja korisnika kamRRA.

Centar je specijaliziran za dvije oblasti: (1) digitalno unapređenje regionalnog turističkog potencijala i (2) istraživanje potencijala prirodnih i kulturnih karakteristika destinacije Zeleni karst za inovativne usluge i proizvode uključivanjem kreativnih i kulturnih industrija.

»Kreativni centar KAMRRA osnovan je u Pivki, u Primorsko-notranjskoj regiji, Slovenija. To je mali prostor za sastanke, male događaje, obrazovne aktivnosti i umrežavanje. Dakle, radi kao multifunkcionalno i fleksibilno mjesto za virtualnu i fizičku inkluzivnu kreativnu kontaminaciju. KAMRRA svojim korisnicima nudi ugodan co-working prostor sa svom potrebnom opremom, uključujući IT opremu i pristup internetu. Stručno osoblje RDO u turizmu pruža podršku korisnicima u razvoju inovativnih turističkih usluga i proizvoda, sa specijaliziranim znanjem o održivom turizmu i podrškom u poslovnim modelima MSP u sektoru turizma i kreativnosti.«

Boštjan Požar, Local Hub manager

KEPA CREATIVE HUB

KEPA Creative Hub je svojevrsni posebno mladi i kulturni kreativni aktivator, čiji je cilj zatvoriti jaz u razvoju kreativnih i kulturnih industrija u centralnoj Sjevernoj Makedoniji. Postavljen je da posebno doprinese lokalnom ekonomskom razvoju i stvara okruženje koje potiče poduzetništvo, inovativnost i kreativnost. Ciljna publika centra su

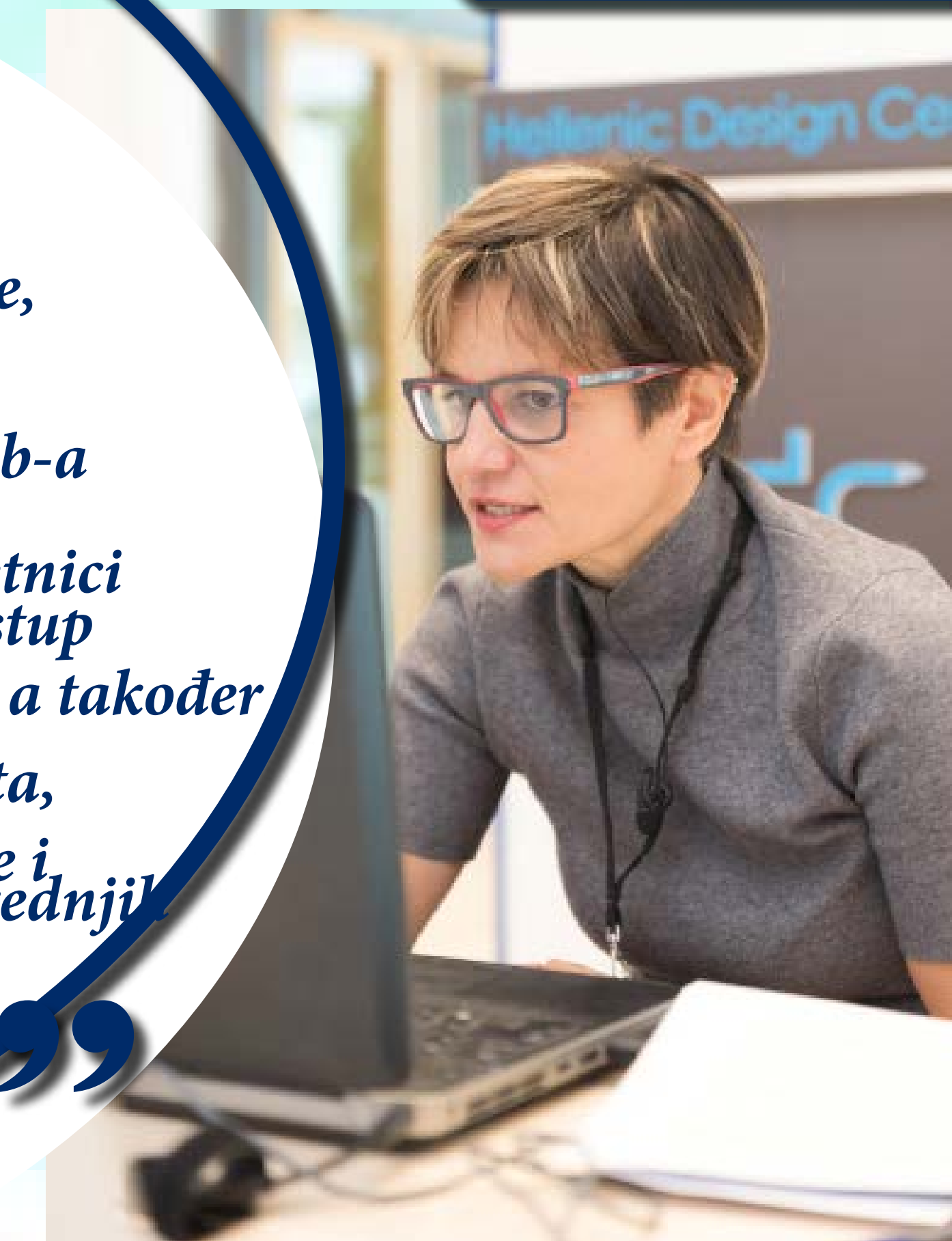
posebno mladi i kulturni kreativci koji žele realizirati svoju kreativnu poslovnu ideju. Centar također podržava ljude koji iz različitih razloga nemaju pristup programima obuke ili čak poslovnoj podršci i redovno organizira aktivnosti koje unaprjeđuju inicijative civilnog društva. Centar organizira programe obuke i radionice

za razvijanje vještina koje mogu pomoći sudionicima u realizaciji kreativnih projekata, pokretanju nove kompanije ili proširenju svoje stručnosti. Uz sve to, potiče i omogućava umrežavanje.

»KEPA-ino kreativno središte bit će fizičko mjesto umrežavanja za privlačenje „otvorenih inovacija“ i ideja za napredovanje. Koristiti ćemo naš prostor i infrastrukturu za umrežavanje, organizirani i poslovni razvoj u okviru sektora kulturnih i kreativnih industrija i pobrinuti ćemo se da dizajn našeg Hub-a omogući pozitivno radno okruženje, kako bi start-up, CCI i poduzetnici raditi sa pozitivnom energijom. Naš Hub će također omogućiti pristup mogućnostima financiranja i sudjelovanje u pilot aktivnostima, a također će ponuditi razmenu iskustava i povezivanje sa mentorima tržišta, pošto KEPA ima široku mrežu i veliko znanje za dizajn, upravljanje i osiguravanje programa koji se bave stvarnim potrebama malih i srednjih poduzeća, uključujući start-up-ove.«

Angeliki Barakli, Local Hub manager

FRIULI INNOVAZIONE'S CREATIVE HUB

Creative Hub je široko rasprostranjen prostor dizajniran za rast i oblikovanje kreativnih ideja, generiranje novih vještina i integraciju znanja posvećenog kulturnim i kreativnim poslovima. To je također specijalizirani centar za podršku kroz istraživanje i izradu prototipa koje će ponuditi

novim kompanijama, malim i srednjim poduzećima (MSP) i profesionalcima (dizajnerima, arhitektima, tehnolozima, itd.) da razviju svoje ideje i proizvode. Creative Hub Friuli Innovazione je raspoređen na dvije lokacije: 1. Prostorije poslovnog inkubatora smještene u

Znanstveno-tehnološki park u sjedištu Udina 2. FAB.LAB "Friuli Venezia[1]Giulia" koji se nalazi u Maniagu. Gore navedene lokacije nude komplementarne usluge u okviru uspostavljene jedinstvene ponude CCI4T za kreativne industrije s potencijalima za održivi turizam.

Claudia Barrachini, Local Hub manager

CAST CREATIVE HUBS - CAST INITIATIVE

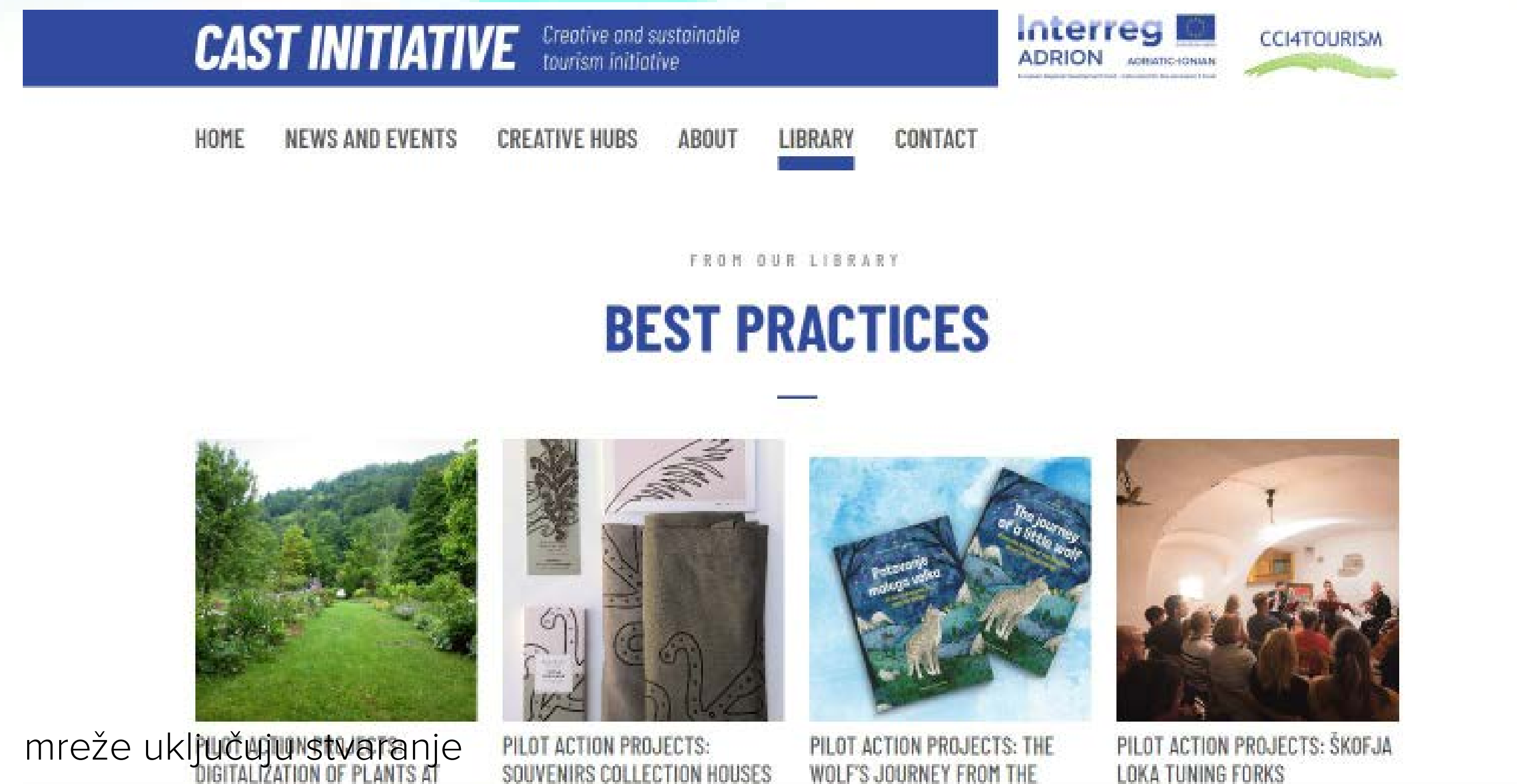
Kreativni centri igraju ključnu ulogu u podršci kreativnim poduzetnicima i kompanijama okupljajući profesionalce i kreativce u kreativnim industrijama, što ima indirektan utjecaj na lokalne zajednice. To je dovelo do odluke projekta CCI4Tourism da uspostavi mrežu kreativnih čvorišta koja je recipročno ojačala i razvila kapacitete kreativnih centara koji sudjeluju. Kreativna čvorišta u mreži su

specifična, mogu se pohvaliti različitim specijaliziranim mogućnostima i nude širok spektar programa obuke, podučavanja i poslovnih usluga.

Uspostavljanje mreže kreativnih čvorišta u sklopu projekta CCI4Tourism spada u širu inicijativu projekta prema Mreži inicijative kreativnog i održivog turizma (CAST).

Glavni prioritetni zadaci CAST

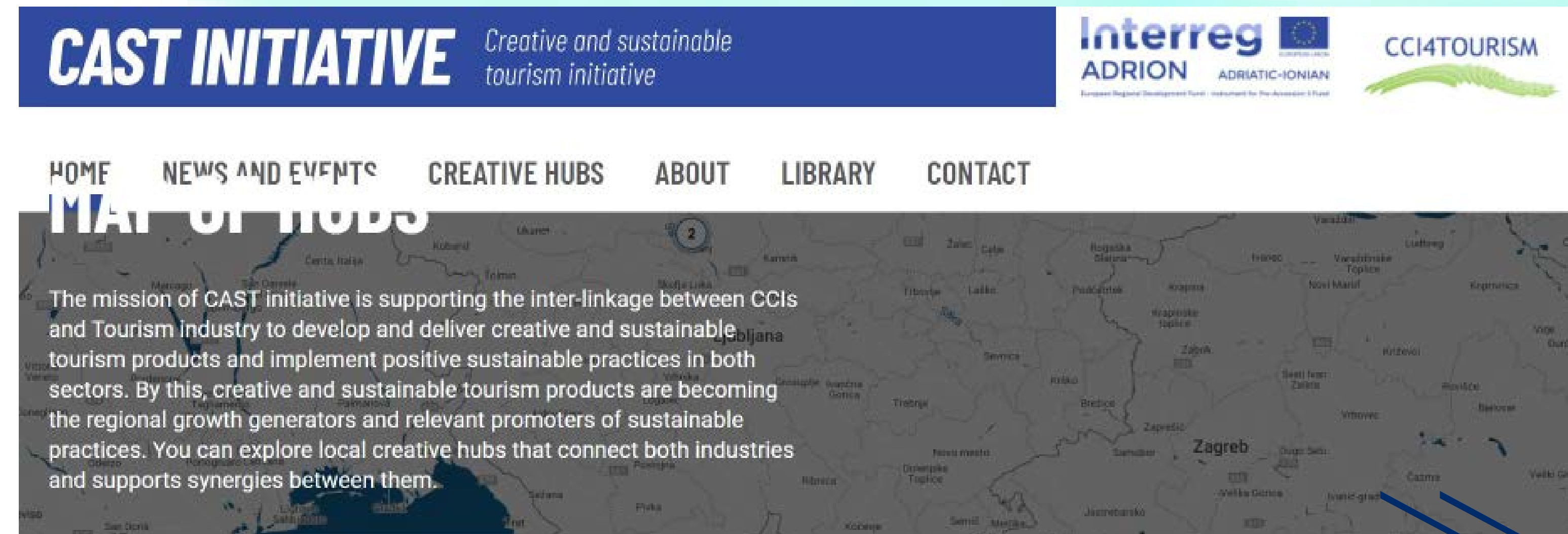
mreže uključuju stvaranje

kreativnih partnerstava, podršku održivim praksama i novim poslovnim modelima u sektoru turizma i zaštitu kulturnog nasljeđa. CAST mreža će proizvesti rezultate u obliku održivih kreativnih i turističkih proizvoda, kao i dodane ekonomske vrijednosti na transnacionalnom nivou.

Mreža kreativnih čvorišta CCI4TOURISM jedan je

od glavnih ciljeva projekta CCI4Tourism, koji se finansira u sklopu programa Interreg ADRION 2014–2020.

TRANSNACIONALNA STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN PROJEKTA CCI4TOURISM

U svjetlu trenutnih trendova u kulturnom turizmu, cilj CCI4Tourism Transnacionalne strategije je jačanje znanja i kompetencija u oblasti kulturnih kreativnih industrija, dok je cilj Transnacionalnog akcijskog plana

CCI4Tourism pružiti alate i konkretne preporuke za politiku. -proizvođači, privredni subjekti i ključni sudionici kako bi kulturne i kreativne industrije postale pokretačka snaga u obnovljenu ponudu kulturnog turizma.

Transnacionalni akcijski plan za ponudu „Kulturnog turizma 4.0“ kreiran je na osnovu efektivne metodologije u kojoj su projektni partneri slijedili nekoliko razvojnih smjernica iz referentnih sektora, kao i viziju Europske unije o razvoju industrije kulturnog turizma. Konačni prijedlog Transnacionalnog

akcijskog plana stoga obuhvaća pet akcija koje se kreću od marketinških do sadržajnih aspekata kulturnog turizma, uz rješavanje problema digitalizacije, što je imalo najveći utjecaj na turističku ponudu:

1. Razvoj regionalnog akceleratora kulturnih kreativnih industrija u regiji

Adrion.

2. Obuka poduzetnika u kreativnim industrijama kako da povećaju ekonomsku vrijednost svoje ponude.

3. Dodjela vaučera korporativnim shemama koje uključuju turističke kompanije i pružitelja usluga u kulturnim kreativnim industrijama.

4. Digitalizacija kulturne baštine i njena dostupnost široj javnosti.

5. Od inspirativnih nagrada do doživljaja neistraženog.

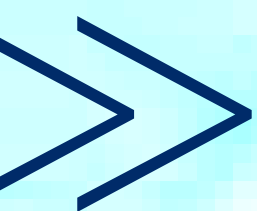
CLAUDIA
BARACCHINI

POPPY
OIKONOMOU

STAVROS
MANTZANAKIS

Ovaj proizvod je proizveden uz financijsku pomoć Europske unije. Sadržaj stranice je isključiva odgovornost RDA Green Karst Ltd i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Europske unije i/ili ADRION programskih vlasti.

siječanj 2023